

ע"פ 5316/22 - מדינת ישראל נגד אירית פרנקו

בבית המשפט העליון

ע"פ 5316/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המערערת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבה: אירית פרנקו

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחויזי מרכז-lod
ב-צ"א 21-08-2022 מיום 30.6.2022 שנייתה על
ידי השופט ע' דרייאן-גמליאל

תאריך הישיבה: ט"ז באלו התשפ"ב (12.9.2022)

בשם המערערת: עו"ד מорן פולמן; עו"ד רותם גולשטיין;

עו"ד יהושע מלך

בשם המשיבה: עו"ד אורן אדרת

פסק דין

במוקד הערעור שבפני שתי סוגיות מרכזיות לדין והכרעה - הסוגיה האחת: האם לצורך מתן צו זמני להבטחת
חילוט עתידי על המדינה להoxicח חשש שלא יהיה ניתן למשש את החילוט היה והנאשם יורשע בדיון; הסוגיה השנייה
והאחרונה: מה המשמעות שיש ליתן למעמדו של הנאשם כעובד שכיר בתאגיד שנגדו הוגש כתוב האישום.

1. הערעור מופנה נגד החלטת בית המשפט המחויזי מרכז-lod (השופט ע' דרייאן-גמליאל) מיום 30.6.2022,

עמוד 1

© verdicts.co.il - כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

המורה על ביטול צו תפיסה שהוצאה בעניינה של המשיבה بد בבד עם הגשת כתב אישום נגדה. מכוח הצו נטאסו כ-2.2 מיליון ש"ח מכספי המוחזקים בקופה גמל ובקרן השתלמות על שמה.

העובדות הדרישות לעניין

2. כתב האישום המתוקן מפרט מסכת אירועים בעניינה של חברת אלבר צי' רכב בע"מ (להלן: אלבר) אשר התרחשו בין שליהו שנת 2013 ועד לחודש יולי 2015. באותה עת, המשיבה שימשה כסמנכ'לית הכספיים וחברת הנהלה באלבר. יער, כי כתב האישום הוגש גם נגד אלבר, מנכ"ל אלבר, מנהלת הרכש בחברה ומעורבים נוספים.

על פי הנטען, המשיבה, מתוקף תפקידה בחברה, ניהלה את ההיבטים הכספיים של פעילות היבוא המקביל של אלבר; הייתה מעורבת ברישומים הכספיים במסמכי החברה; נתנה הוראות בקשר להזמנת חשבונות מכרי מזומנים, הזמן תעוזות מקור כזבות וכן פעילות מול עמי'י מס' לשם הגשת הצהרות יבוא כזבות ועricane רישומים כזבים בספרי אלבר. עוד נטען, כי הייתה בקשר עם השותפים האחרים לעבירות ומידרה בעלי תפקידיים אשר היו כפופים לה ארגונית ולא היו בסוד המעשים מושא כתב האישום המתוקן.

3. תשעה אישומים מונה כתב האישום המתוקן. מבין אלו מייחסים למשיבה, לצידם של נאים נוספים, האישום השני והאישום השלישי בלבד. בהעדר מחלוקת באשר לקיומן של ראיותanca נגד המשיבה, כפי שיוסבר בהמשך, אפנה למושא באישומים אלה במתכית בלבד.

האישום השני עניינו בכך שהמשיבה, יחד עם אחרים, "באו 1,828 כלי רכב לישראל מארצאות הברית, בכונה להונאות את רשות המיסים ומשרד התחבורה ובמטרה לעקוף את הגבולות היבוא. לצורך כך, עשו שימוש בחשבונות מכרי מזומנים על מנת להניח את דעתן של הרשות כי היבוא תואם את היתר היבוא ורישונות היבוא. כן עשו שימוש בתעוזות מקור כזבות, אשר הופקו עבור אלבר במטרה להטעות את רשות המכס ולקבל העדפה בתשלום מסי היבוא. במסגרת זו, הוגשו 1,600訛 הצהרות יבוא ומסמכים כזבים לרשות המכס ואך נמסרו ידיעות כזבות במטרה שאלבר תשتمט מתשלום מסי יבוא.

באישור השלישי מפורט כי היתר ורישונות היבוא שהתקבלו במרמה כמו גם חשבונות המכרי המזומנים והכספיים והזכויות המגולמות בהם הם בבחינת רכוש אסור בהתאם לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון). בדומה, 1,828 כלי הרכב אשר יבואו מכוח היתר ורישונות היבוא מהווים רכוש אסור בהיותם רכוש שמקורו בעבירות. על כן יוחס לחלק מהנאשמים, בכלל זה המשיבה, כי יבואו את כל הרכוב האמורים תוך שימוש במסמכים הכספיים והמזומנים, תוך שימוש בהיתר ורישונות היבוא אשר התקבלו במרמה. זאת, במטרה להסתיר או להסתות את מקורות של הרכוש האסור או את זהות בעלי הזכויות בו. כמו כן, נטען כי מכרו ללקוחות 956 מטען כל' הרכב, בידועה כי מדובר ברכוש אסור. בנוספ', נטען כי הנאים באישום זה עשו שימוש ב"חברות קש" וכיספים שהועברו לשם רכישת כל' הרכב, ובכך עשו פעולות ברכוש אסור במטרה להסתיר את בעלי הזכויות בו ולהסתיר את המטרה לשלהמה נרכשו כל' הרכב.

4. בגין אישומים אלו יוחס למשיבה מספר רב של עבירות לפי פקודות המכס, וכן עבירות של זוף בכונה לקבל

באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), לפי סעיף 418 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) בשילוב עם סעיף 29 לחוק העונשין; רישום כזוב במסמכי תאגיד (ריבוי עבירות), לפי סעיפים 423 ו-29 לחוק העונשין; מספר רב של עבירות לפי חוק מס ערף מוסף, התשל"ז-1975 וחוק מס קניה (טובון ושירותים), התשי"ב-1952; ריבוי עבירות של עשיית פעלת ברכוש אסור במטרה להסתיר את מקורו, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, בשילוב עם סעיף 29 לחוק העונשין; ריבוי עבירות לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, בשילוב עם סעיף 29 לחוק העונשין.

5. כתוב האישום הוגש ביום 25.8.2021, ולאחר מספר חודשים, ביום 7.3.2022, הוגש כתוב אישום מתוקן. בד בבד עם הגשת כתוב האישום המקורי הוגשה בקשה לחייב רכוש ובקשה למתן צו זמני ברכוש, בהתאם לסעיפים 21 ו-23 לחוק איסור הלבנת הון, בצוירוף סעיף 36(א) לפקודת הטמים המסתוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה).

בנוסף לבקשת זו פורט הרכוש בשליטת המשיבה אשר נטאפס ברישום - כספים בסכום כולל של כ-2.2 מיליון ש"ח המוחזקים על שמה בכספיות גמל ובקרן השתלבות. לאחר הגשת הבקשה ניתן על ידי בית המשפט המחויז צו זמני לתפיסת רכוש זה עד למתן החלטה אחרת.

6. צו בגדדי אותה בקשה למתן צו זמני, התבקש גם צו זמני לחתיפת רכוש חברת אלבר בשווי משוער של מעל ל-100 מיליון ש"ח, ולתפיסה של כ-1.1 מיליון ש"ח מרכוש אשר בשליטת הנאים 2 - מנכ"ל אלבר בתקופה הרלוונטית.

ההחלטה בית המשפט המחויז

6. בית המשפט המחויזקבע תחילת כי קיים "פוטנציאלי חילוט", בין היתר בהסתמך על כך שההגנה "לא כפורה בקיומן של ראיותلقואורה" כלשונו. כמו כן אומצה עמדת המדינה ונקבע כי שווי הרכוש שנטאפס נמוך "פי-כמה" משוו הרכוש בר החילוט. משכך, נמצא כי אין מניעה למתן צו זמני על כלל הסכום אשר התבקש לתטאפסו - 2.2 מיליון ש"ח.

לאחר זאת, בית המשפט המחויז נדרש לטענות בדבר משמעותיות המשיבה עובדת שכירה באלבר, שביצעה לכואורה את העבירות במסגרת עבודתה. נקבע, כי אין מניעה עקרונית לחבל מרכשו של נאשם בטעם של עובד שכיר, שכן באמצעות שכירים, ארגונים של התאגיד, בוצעו העבירות. על אחת כמה וכמה כאשר מדובר בעבודת שהיא חברת הנהלה בכירה בחברה. לצד זאת, צוין כי "[...] במקרה טיפוסי שבו הרוח המשמעותית נותר בידי התאגיד ובעליו, ושליהם האינטרס בביצוע העבירות, יש מקום לבחון הקלה-יחסית, תוך הבאה בחשבון של מעמד השכיר בתאגיד, תפוקתו, מעורבותו בביצוע העבירות וכו'ב".

בהמשך, ועל רקע טענת המשיבה כי היא כלל לא נהנתה מפירות העבירה, בית המשפט המחויזקבע כי בעוד שבשלב זה אין בפנוי את מלאה התמונה הראיתית, אין חולק, כאמור, בדבר קיומן של ראיותلقואורה. עוד הוזגש, שאף אם יכולה מתלוishi השכר שהמשיבה הציגה לא חל שינוי לטובה בהכנותיה בתקופה זו, תלושים אלו אינם חזות הכל, מאחר ש"[...] קיימות דרכים נוספות לתגמול שכיר ששרה, לא יכול יבואו לידי ביטוי בתלוишacer דוקא",

כלשונו של בית המשפט.

בנוסף, נדחו השגות המשיבה על הטענה שבין סכום הרכוש בשליטתה אשר נתפס, לעומת זאת הסכום שנתפס מיידי מנכ"ל אלבר באותה העת. נקבע, כי המדינה תפסה את הרכוש שעליה בידייה ואין לגזר מכך מסקנה נורמטיבית של אפליה. בהתייחס לטענות המשיבה על חלוף הזמן מאז תפיסת הרכוש והפגיעה שנגרמה לה בשל כך, צוין כי ה"נזק" למשיבה נעוץ בהעדר יכולתה להשתמש בכיספים אלו כבתווחות להלוואות או להעבירם לקරנות גומלוות יותר. נקבע כי יש להעניק משקל משמעותי לכך שמדובר בעובdet שERICA שמקורות הכנסתה מוגבלים ואף לכך שהסכום שנתפס אינו גדול במיוחד לשווי הרכוש הקשור בעבירות.

עוד נקבע כי הצו הזמני נדרש, בראש ובראשונה, על מנת להבטיח את אפשרות מימוש החילוט היה והמשיבה תורשע בבוא העת במიוחס לה ו"אף שאין לו זול בשווי הכולל של הרכוש שנתפס משליטת המשיבה, נראה שמדובר בסכום שניית יהיה לגבותו ממנו, אם אכן תורשע".

בסיומו של דין, בית המשפט המחויז קיביל את עמדת המשיבה וביטל את צו התפיסה הזמני, תוך שנקבע כדלקמן: "מטיעמים מצטברים אלו, מוצדק לבטל את הצו הזמני - חלוף הזמן, שכבר עבר ושוד עבור; ממשות הפגיעה במשיבה; סיכון נמוך לסיכון של חילוט בתום ההליך, אם תורשע המשיבה; ומידת הרISON שבה נוקטים בבית המשפט לעניין רכוש כשר שמתבקש חילוטו [...].

7. יחד עם זאת, בהחלטה מיום 13.7.2022 בית המשפט המחויז הותיר את הצו הזמני על כנו עד להכרעה בערעור זה.

טענות הצדדים בערעור

8. לטענת המדינה, בית המשפט המחויז שגה בקביעתו לבטל את הצו הזמני בגיןו של יום ניתן יהיה לגבות מהמשיבה את הסכום שנתפס אם תורשע. מדובר, לשיטתה, בנכסים אשר ניתן להעילים בקלות ורבה או לשעבדים, באופן אשר עלול לחסום את דרכה של המדינה מחלוקתם בסופו של ההליך.

עוד נטען, כי קביעת בית המשפט בהקשר זה נטולת בסיס עובדתי, אינה מידתית וכי אין כל הצדקה להנחה שכך. המדינה מוסיפה כי קביעת בית המשפט המחויז בדבר הנזק שנגרם למשיבה בשל כך שאין אפשרות להשתמש בחשבונות אלו כבUTOוחות להלוואות, סותרת את ההנחה שהיא ניתן להшиб כספים אלו בסוף ההליך הפלילי בעניינה.

בנוסף הודגש, כי היקף הלבנת ההון המיוחסת למשיבה, יחד עם אחרים, עולה על 400 מיליון ש"ח, כאשר חלקה של המשיבה במעשים המתוארים הוא "מרצוי ומכريع". משכך, ניתן כי תפיסת סכום בשווי של 0.5% מתווך כלל הרכוש שבו בוצעו העבירות, הוא "מצערני", ואף כי ניתן היה לחייב מכל אחד מהנאשמים כ-400 מיליון ש"ח. כל זאת

בהתאם לקבעות בית משפט זה בעניין ע"פ 19/6009 בידון נ' מדינת ישראל (23.10.2019) (להלן: עניין בידון).

אשר להשפעת התמורות הפליליות כאשר בכל אחת העת צו החלטות הזמן עומד בעינו, נטען כי היא איננהרנית לתיקים כלכליים מורכבים ורחבי היקף. لكن גם לוח הזמן במקורה דן - תחילת החוקה בשנת 2015, תפיסת הרכוש בשנת 2018, והגשת כתב אישום בשנת 2021 - אינם חריג. ציין, כי העברות בוצעו בחלקן מוחץ לישראל וחיקיתן חייבה עבודה מאומצת וממושכת אשר כללה חיקורי דין ופעולות חוקה מורכבות.

כן נטען, כי באופן עקרוני התמורות הפליליות עשויה להשפיע על מידתיות הצו, אולם בעניינו הרכוש נתפס ברישום בלבד, והפגיעה שנגרמת למשיבה היא מינימלית. הודגש, כי החשבונות ימשיכו להשיא תשואות, וככל שבתום ההליך הפלילי בית המשפט יורה על שחרורם, לא תהא פגעה בכיספי הפנסיה של המשיבה. עוד נטען, כי בידי המשיבה האפשרות לפנות לממשלה ולבקש לבצע שינוי בתנאי ההשקעה או את העברת הכספיים לקרן אחרת, ובקשהה תבחן לגופה. בהיבט זה, המדינה עומדת על כך שהמשיבה לא עלתה כל טענה קונקרטית בדבר הנזק שנגרם לה כביכול ואף לא הגישה תצהיר התומך בטענה שczn.

9. מנגד, בליבת השגות המשיבה ניצבת הטענה כי בשל העובדה עובדת שכירה בחברת אלבר אין לחלו מרכשה. לשיטתה, כאשר עסקין בעובד שכיר בחברה המנכלת עסקים חוקיים, ככל שנעבירה עבירה של הלבנת הון במסגרתה ותקבולי העבירה התקבלו בחברה ולא עברו לידי - אין מקום לתפוס ולחלו מרכשו הפרטי.

כן נטען, כי בית המשפט המחזיז שגה בקביעתו שבשלבי זה לא ניתן לקבוע כי המשיבה לא הרויחה דבר מבוצע העברות, בהינתן פירוט הנסיבות בתלויה השכר שקיבלה מחברת אלבר. לטענת המשיבה, גם אם יונח כי ה"روح" שהפיקה מההעברות היה בעצם הישארותה בתפקיד, סך הרוחות מתמזהה, לכל היתר, בשכר ובבונוס שקיבלה באותו התקופה - 680,000 ש"ח ברוטו. עוד מבקשת המשיבה להסתמך על העורתו של חברי, השופט ע' גרוסקובוף, אשר נרשם בפרוטוקול דין שהתקיים בבית משפט זה בעניין אחר (ע"פ 18/7804), שבו נדונה האפשרות לחלו מרכשו של עובד שכיר.

המשיבה עוד חולקת על טענת המדינה כי פוטנציאל החלטות מיידי המשיבה עומד על 400 מיליון ש"ח, ועל כן הסכם שנתפס הוא "מצויר" ועומד על 0.5% בלבד מסכום ההחלטה האפשרי. לגישה, מדובר בטענה אבסורדית, בין היתר מאחר שהרכוש שנתפס לא הושג בעבירה, אלא נוצר בעמל רב של שנים רבות. המשיבה הוסיף ועמדה על הנזק שנגרם לה מהמשך תפיסת הכספיים, כפי שקבע בית המשפט המחזיז. לדבריה, נזק זה כלל איינו דרוש הוכחה היה שהוא, כלשונה, "ברור מalone".

אשר לחשש כי תוכל האפשרות לגבות מהמשיבה את הסכום התפוס בהעדר צו זמני, נטען כי העבודה שסטקיים אלו נתפסו בשנת 2018, כאשר כבר בחודש יולי 2015 המשיבה נחקרה תחת זהירותה, מלמדת על כך שאין בכוונתה להבריח את נכסיה.

10. בדין שבה בא-כוח המדינה על נימוקי הערעור והבהירה כי אם בראzon המשיבה לעשות שינוי כלשהו בקרים שבסוגרתן מופקדים הכספיים, אוזנה של המדינה כרואה לכך. מנגד, בא-כוח המשיבה שב וטען כי "פירוט" העברות לא

הגיעו לכיסה של המשיבה, והכספים מושא ההליך Dunn הם כספים שאותם היא צברה ביושר. עוד הדגיש כי לאור קצב התקדמות ההליך הפלילי לא צפוייה הכרעה בו לפני שנת 2025, וכי יש להתחשב בעובדה זו - כפי שעשה בית המשפט המחוון.

דין והכרעה

מסגרת נורמטיבית - צו זמני להבטחת אפשרות מימוש החלטות

11. חילוט רכוש מהו זה אחד הכלים המשמעותיים שבהם נעשה שימוש בהתמודדות עם עבירות הלבנתה הונן. התפיסה המקובלת היא כי אפשרות החלטות משרתת שתי תכליות: האחת, הרתעתית - במטרה למנוע מצב בו חוטא יצא נשכר ממעשה העבירה, ולפוגע בתמരיך העיקרי לביצוע העבירה ובבסיס המימון של העבירין; השנייה, בעלת אופי קנייני - להוציא מידיו של העבירין רכוש שאינו שייך לו ואין מוחזק בידיו כדין משוהש בעבירה (ע"פ 8591/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (24.12.2014)). האפשרות לחייב רכשו של נידון מעוגנת בסעיף 21(א) לחוק איסור הלבנתה הונן, הקובע:

"21. (א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 3 או 4, יצאתו בבית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש יחולט רכוש מתוך רכשו של הנידון בשווי של רכוש שהוא -

- (1) רכוש שנעבירה בו העבירה, וכן רכוש ששימש לביצוע העבירה, שאיפשר את ביצועה או שיועד לכך;
- (2) רכוש שהושג, במשרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

לשונו של סעיף זה ברורה, הכלל הוא חילוט; החרג - הימנעות מחייב (ע"פ 6339/18 בלואן נ' מדינת ישראל, פסקה 14 לחווות דעתו של השופט ע' פוגלם (15.1.2020)). עוד עולה בمفorsch כי אין חובה שיחולט אותו הרכוש המזכיר (כמפורט בסעיפים 21(א)(1)-21(א)(2) לחוק איסור הלבנתה הונן), שכן ניתן לחייב רכוש בשווי העבירה, ללא שנדרש להוכיח כי הרכוש שלגביו מבוקש ההחלטה קשור באופן ישיר לביצוע העבירה.

כפועל יוצא, ניתן לחייב רכוש כשר וחוקי לחילוטין, כל עוד הוא שווה ערך לרכיב שקשרו לעבירה (ע"פ 80/19 אהוד מאיר שאבות בע"מ נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (11.8.2019) (להלן: עניין אהוד מאיר)). כל זאת, מתוך "רכשו של הנידון" - המוגדר כ"כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו" (סעיף 21(ב) לחוק איסור הלבנתה הונן).

12. שילובם של סעיף 23 לחוק איסור הלבנתה הונן וסעיף 36 לפקודה, מ健全ה לבית המשפט שאליו הוגש כתוב האישום סמכות "...لتת צו זמני בדבר - מתן ערביות מטעם הנאשם, או אדם אחר המחזיק ברכוש, צוי מניעה, צוי עיקול או הוראות בדבר צעדים אחרים שיבטיבו את האפשרות של מימוש החלטות[...]" (סעיף 36(א) לפקודה). התנאים למתן צו זמני עוצבו על ידי הפסיקה במרוצת השנים. בוגדר זאת נקבע, כי בשלב הדיון בזמן הצו הזמני על בית המשפט לבחון את דיוות הריאות במישור הLEGAL ולהשתכנע כי קיימן "פוטנציאלי חילוט".

"מן הבדיקה הראייתית, לשם תפיסת רכוש, כמו גם לשם קביעתו של כל אמצעי מגביל אחר להבטחת מימוש ה啻לווט, ד' בשלב הבניים, בדומה לדין בעניין מעצר נאים עד תום ההליכים, בקיומו של ראות לכואורה המצביעות על 'פוטנציאלי חילוט', קרי על קיומו של סיכוי סביר שאם יורשעו הנאים, יביא הדבר לחילוט הרכוש שבמחלוקה" (בש"פ 3750/09 אלהואשה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (2.6.2009); ראו גם: ע"פ 3390/09 אביטן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 לחוות דעתו של השופט ד' מינץ (21.11.2019) (להלן: עניין אביטן)).

כן נקבע, כי הסמכות ליתן צו זמני לתפיסת רכשו של נאים בעבירות הלבנתו הון נבחנת לאור היקף הסמכות המקנית לבית המשפט להורות על חילוט הרכוש היה וירשע הנאים בעבירות המיוחסת לו. בהתאם, אם יעלה בידי נאים להראות כי אין לחייב את הרכוש בתום ההליך אף אם יורשע, אין מקום להורות על תפיסתו עד להכרעה באותו הליך (ע"א 20/2018 ד"ר משה ינברג ושות' נ' מדינת ישראל, פסקה 10 לחוות דעתו (13.6.2021)).

13. לצד ההיגיון הרב שבמבחן צו לשם שימור מצבת נכסיו של נאים עד להרשעתו, האפשרות להורות על תפיסת רכשו של אדם בעוד חזקת החפות עומדת לו מהו צעד דרמטי השולל מבעל הרכוש את האפשרות לעשות שימוש בקינויו, לעיתים ממשرك תקופה ארוכה (בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטובו, פסקה 36 (31.10.2007)).

מטעם זה נקבע בהשראת חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו ועקרון המידתיות, כי על בית המשפט לאזן כראוי בין זכות הקניין של נאים לבין האינטרס הציבורי שבביטול החלטה בסופו של ההליך הפלילי; לנקט בהירות ומידתיות, בין היתר בקביעת היקף החילוט; וכי על הרשות לנקט מבין האמצעים החלופיים העשוייםקדם את תכלית הצו באמצעות שפיגעתו בזכות היא הפחות (בש"פ 1359/17 מדינת ישראל נ' ברוך, פסקה 10 (15.3.2017) (להלן: עניין ברוך)).

עתה לסוגיה - האם מתן צו זמני לפי סעיף 36(א) לפקודת מותנה בהוכחת קיומו של חשש שלא ניתן לגבות את סכום החילוט?

14. בית המשפט המחויז סבר בהחלטו, כי קיימ סיכון נמור בלבד שלא ניתן יהיה לגבות מן המשיבה את הסכום שנותפס וכן אין הצדקה להורות על המשך תפיסתו במסגרת צו זמני. הלהקה למעשה, בקביעה זו מובלעת הנחה כי לצורך מתן הצו הזמני על המדינה להוכיח, ברף כזה או אחר, חשש כי לו נאים יורשע לא יהיה ניתן לגבות ממנו את סכום הרכוש שנותפס. כפי שארחיב כתע, לא היה מקום להציב דרישת שczו בפני המדינה.

15. סעיף 36(א) לפקודת, הוראת הדין הרלוונטיית אשר מתוקפה ניתן הצו הזמני כאמור, עניינו "סעדים לחילוט רכוש". בכלל, הסעיף קובע את התנאים למתן צו זמני בדבר "מתן ערבותות מטעם הנאים, או אדם אחר המחזיק ברכוש, צוי מניעה, צוי עיקול או הוראות בדבר צעדים אחרים שיבטיחו את האפשרות של מימוש החילוט, לרבות הוראות לאופטרופוס הכללי או לאדם אחר בדבר ניהול זמני של הרכוש".

כעולה גם מלשון הסעיף, הצו הזמני נדרש להבטיח את מימוש החילוט על ידי שימור מצבת נכסיו של נאים וכוח החשש מפני הברחת נכסים על ידו או מי מטעמו (ע"פ 5140/13 מדינת ישראל נ' אוסקר, פסקה 9 (29.8.2013); ע"פ

17/6532 מדינת ישראל נ' חסדי דוד לعدת הבוכרים, פסקה 28 (8.4.2018) (להלן: עניין חסדי דוד).

כפי שנלמד מהליך החקיקה שבו עוצבה הוראה זו, הנחת המוצא של המחוקק הייתה כי כאשר מדובר בעבירות שלגihan אפשרות החילוט היא רלוונטיית, קיימן חשש מובנה שחשוד או נאשם יבצע פעולות לסייע חילוט עתידי.

כך הבהיר נציג "משרד המשפטה" בישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, תנ"צ ר' פلد: "צריך להביא בחשבון שההליך אינו יכול להתחילה רק בסוף ההליך הפלילי, כי דברנו על חילוט זמן שהיה חייב להינתן בשלב ראשון מاد של ההליך כדי שיישאר רכוש בסוף המשפט" (פרוטוקול ישיבה 98 של ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-12, 6 (4.5.1989)). דברים אלו באו לידי ביטוי גם בעמדת י"ר הוועדה, חבר הכנסת א' ליאן: "ברור לנו לנו שאם מתחילה בהםלים פליליים נגד אדם ואין אפשרות לנקט פועלות הגנה מסוימות לפני הגשת כתב האישום, ינסה החשוד להברית את הרכוש" (פרוטוקול ישיבה 44 של ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-12, 23 (20.6.1989) (להלן: פרוטוקול ישיבה 44)).

16. בהתאם, על מנת להימנע מ מצב שלא יהיה ניתן למש את אפשרות החילוט בסופו של ההליך הפלילי, בפקודה נקבע כי צו זמני כאמור יכול שיינטן בשלושה מצבים שונים: בשלב לאחר הגשת כתב האישום (סעיף 36ו(א) לפקודה); עבור להגשת כתב האישום (סעיף 36ו(ב) לפקודה); ובמועדצד אחד - בין אם לפני הגשת כתב האישום, ובין אם לאחר הגשתו (סעיף 36ו(ג) לפקודה).

כאשר מדובר במתן צו זמני לאחר הגשת כתב האישום, כל שנכתב הוא כי "הגש כתב אישום או הוגשה בקשה לחילוט אזרחי, רשאי בית המשפט, על פי בקשה חתוםה בידי פרקליט מחוץ המפרט את הרכוש שאת חילותו מבקשים, לחת צו זמני [...]" אם כך, הדרישה היא הגשת כתב אישום ובקשת מתאימה המפרטת את הרכוש הנדון. בשונה, נקבע בסעיף 36ו(ב) לפקודה, שענינו כאמור במתן צו זמני עבור להגשת כתב אישום, כי:

"בית משפט מחוזי רשאי לחת צו זמני כאמור בסעיף קטן (א), בטרם הגש כתב אישום או בטרם הוגשה בקשה לחילוט אזרחי, על-פי בקשה חתוםה בידי פרקליט מחוץ הנ忝כת בתצהיר כי יש יסוד סביר להניח שהרכוש שלגביו מבקשים את הצו עלול להיעלם או שעלוים לעשותות בו פעולות שימנעו אתימוש החילוט; תקפו של צו זמני לפי סעיף קטן זה יפקע אם לא הוגש כתב אישום תוך תשעים ימים שנייתן".

הנה כי כן, לצורך קבלת צו זמני טרם הגשת כתב האישום המחוקק הציב דרישות נוספת בפני המדינה, ובכלל זה תצהיר; כי הבקשת תגלה שיש יסוד סביר להניח שהרכוש שלגביו מבקשים את הצו עלול להיעלם או שעלוים לעשותות בו פעולות שימנעו את שימוש החילוט; וכן כי משך הזמן יוגבל בזמן. אשר למצב השלישי, שבו מבקש ליתן צו זמני בmund צד אחד, נקבע בסעיף 36ו(ג) לפקודה:

"בית המשפט רשאי לחת צו זמני כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) גם בmund צד אחד, אם סביר שיש חשש לעשייה מיידית ברכוש, שתכשיל את חילותו; תקפו של צו זמני, שניתן בmund צד אחד, לא עולה על עשרה ימים, והבקשת תישמע בmund הצדדים בהקדם האפשרי ותוך תקופה תקפו של הצו; בית המשפט רשאי, מנומקים שירשמו, להאריך את תקפו של צו זמני שניתן בmund צד אחד לתקופה נוספת שלא עולה על עשרה ימים".

במצב זה נדרש אפוא רף מחריר עוד יותר ובכלל זה חש "לעשה מידית ברכוש" שתכשיל חילוט עתידי.

17. מסקירת שלושת סעיפים אלו ניכר מדרג אשר עוצב בקפידה על ידי המחוקק. מדרג המתבטא בהצבת דרישות שונות במהלך הזמן; בסדרי הדין; ובכל הקשור למסד העובדתי לצורך מתן הצעה זמנית.

18. בעניינו, אתמקד בהבדל שבין בקשה לממן צו זמני לאחר הגשת כתב האישום, לבין הגשת בקשה עבור להגשת כתב האישום, היינו - בין סעיף 36(א) לבין סעיף 36(ב) לפקודת. ההבדל הבולט בין שני הסדרים אלו, הוא כי היכן שהוגש כתב אישום נדרשת בקשה חתוםה בידי פרקליט מחוץ למפרטת את הרוכש שאת חילותו מבקשים אולם, כאשר מבקש צו זמני לפני הגשת כתב האישום, הבקשת החתוםה נדרשת להיתמן בתצהיר כי יש יסוד סביר להניח שהרכוש שלגביו מבקשים את הצעה עלול להיעלם או שעולמים לעשות בו פעולות שימנוו אתימוש החילוט.

-domה כי מקור דרישת התצהיר האמורה הוא בהערכתו של חבר הכנסת ד' ליבאי כאשר נוסחו של סעיף 36(ב) לפకודת נדון בזועמת החוקה, חוק ומשפט:

"לכן אני מציע שתשקלו אם לא להגיש לנו לקראת הישיבה הבאה פיסקה נפרדת לגבי השלב שלפני הגשת כתב אישום, עם כל מה שמתחייב מכך לגבי שמירת זכויות, ואולי אפילו תצהיר של מי שמנהלו את החקירה, כי בכל זאת פוגעים כאן ברוכש של אדם או של מחזקתו. אני מציע לשקל את העניין ולהגיש לנו את ההצעה בסעיף נפרד, אלא אם תהיה משוכנעם שהדברים יכולים לדור בנסיבות אחת. האנטוואיטה שלי אומרת שזה דורש או-אלו הסדרים שונים" (פרוטוקול ישיבה 44, עמ' 19).

אשר לצורך בתצהיר, נקבע על ידי השופטת נאור: "סעיף 36(ב) דורש שתוגש בקשה חתוםה בידי פרקליט מחוץ הנ忝כת בתצהיר. סעיף 36(א) אינו כולל דרישת לתצהיר. נראה לי שטעם הדבר נועז בכך שלאחר הגשת כתב אישום יש בידי המדינה מלא הראות הרלוונטיות וניתן אז לבחון באופן לכוארי אם ישנה תשתיית ראייתית מספקת העשויה להציג שבסlab גזר-הדין יורה בית-המשפט על חילוט סופי. הראות הקיימות בשלב זה באות להחליף את התצהיר הנדרש בבקשת לפי סעיף 36(ב) [...] (בש"פ 6159/01abo עמר נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 817, 824 (2001); ראו גם: עניין אבטון, פסקה 21).

בעניין אחר, נפסק על-ידי השופט ע' פוגלמן: "[...] מכל מקום, מבלי לטעת מסמורות בשאלת אילו רכיבים צריכים להיכلل בתצהיר המוגש בתמיכת בקשה חילוט עבור כתב האישום נוכל לומר כי תצהיר כזה ראוי שיכלול התיקחות לתשתיית הראייתית הידועה למדינה בכך למועד הגשת הבקשת בקשה, אשר מבססת את החשש כי 'הרוכש שלגביו מבקשים את הצעה עלול להיעלם או שעולמים לעשות בו פעולות שימנוו אתימוש החילוט' [...]" (ע"פ 9700/10 אמלג נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (5.1.2011)).

19. המסקנה מדברים אלו, בשילוב עם כוונת המחוקק והרצionario שלבביס המדרג שעוצב כאמור, היא כי המחוקק בקש לנ hedge ביותר זהירות בתפיסת רכוש בצו זמני טרם הגשת כתב האישום. במובן זה, בהעדר כתב אישום התצהיר נדרש לכלול תשתיית ראייתית מתאימה, שהרי בהעדר תצהיר אין לפני בית המשפט כל מסד עובדתי, ولو מינימאלי, המצדיק פגעה שכזו בזכותו של החשוד.

nicr Afao, Ci ha'drisha she-tzachir zeh yigla "y'sod sbar le-henich she-herkosh shlgavim m'bekshim at ha'zo ulol la-hi'ulim ao shulolim le-eshot bo fuolot shmaneu at mimosh ha-chilut" (Seuf 36(b) la-pkouda), ha'-ya drisha le-kiono shel chesh konkruti li "ha'elma" herkosh shel zeh. ha-yagon boror: behuder chesh konkruti shchaz, ha-mochek la'ra'a ha-zedekha la-afshar li-tan zo' zmani b'chis le-herkosh shel adam shelal la'hogsh ngedo ctav ai'shom ba-otna ha-ut. zat, b'shona m'matz ha-davarim la-achar ha-gashat ctav ai'shom - shvo madover ba-ayzon acher.

20. henah ci kan, nukodat ha-motsa shel ha-mochek, ha'n le-pni ha-gashat ctav ai'shom, ha'-ya shkaim chesh a'in-haranti ci yiboutu fuolot li-sicole ha-chilut. meshagash ctav ai'shom, ba-hatshab be-ker shain madover u'd b'heshod, alla b'na'am; be-uboda she-hatgabsu, li-shiyut ha-tbua, di' rai'ot ul manet le-hamidu ldion; v'bshim leb letib ha-ubirot shlgavim nitn la-haf'ul at cali ha-chilut - ha-mashuvot ha'i'a ci ha-tgabsa tshutit ra'ayit ha-mafshar at matn ha'zo, b'kappa' le-shikol du'atu shel bi't ha-mespet. b'shona m'matz shvo ha'zo ha-zmani matbaksu trum ha-gashat ctav ai'shom, la'ndresh la-harot tshutit ra'ayit k'konkrerti ha-melmadat ul chesh li-sicole apsherot ha-chilut. ki'imim camor tu'mim tov'im la-habana bi'n ha-makrim, asher ba'a lid'i b'ito gam b'lashon ha-hok.

21. min ha-callel al ha-poret: la'ha'ya m'kom li-drush ma-ha-mida'na gam b'shelb shel-achar ha-gashat ctav ai'shom m'sad ra'ayiti nosaf, asher ha-mochek raea bo zo'rur rak b'shelb shlefni ha-gashat ctav ai'shom. ul' kan, la'ha'ya m'kom libtel at ha'zo ha-zmani maton ha-naha ci "neraa shmadzor b'sakom shnitn iyya legbo'uto minha [ma-habiba - 'i', am akun torushu', k'kivut bi't ha-mespet ha-machzi]. yod'ash, ci af ha-zaddim la'sbaro ci kiymat drisha la-tshutit ra'ayit k'konkrerti shchaz, shkan la'ha'ya m'kom li-drush ma-ha-mida'na gam b'shelb shel-achar ha-gashat ctav ai'shom, la'ha'ya m'kom li-drush ma-ha-mida'na gam b'shelb shel-achar ha-gashat ctav ai'shom.

22. le-m'ula min ha-nadresh, gam am abhan ha'am be-uni'ina shel ha-mabiba ki'im chesh li-sicole apsherot ha-chilut ha-cashfim bas-povo shel ha-hilir, ha-meskuna tahia ci bi't ha-mespet ha-machzi shga' ba-hchlato le-shorar at herkosh shnetafs.

ra'ayit, b'muna le-shalati at ba-ko'ach ha-mabiba ha'am ki'im nacs b'shvi' zoma' asher yekol li-shemsh chalofa li-tfisat ha-cashfim ha-mofekdim b'kupot ha-gmel v'hastalmot, ha-sib: "[...]" la-achar shema'utti at ha-malat bi'ham"sh v'shochhati um marasheti, ani misib ci a'in nacs a'in som davar" (pero' miyom 12.9.2022, um' 2, sh' 7-8). bri ci ha-uder batocha chalofit matayima aina to'mact ha-meskuna shelal shishohrr herkosh asher natufs be-ko'ach ha-zmani ba-afon ri'shomim bilבד yihia nitn ba-hchlato be-utid.

car bi'ter sha'at, asher ha-mabiba shi'msha bat-pkud b'cicer ba-alber shshcrro b'zado. ha-ubeda ci la'ha b'ida la-hatzbi' ul nacs chalofi b'odd - mu'orrot ta'ivot. ba-ta'ivot cmobon ain di, o'lom ha-mabiba hi'yata ura' le-kivut bi't ha-mespet ha-machzi asher b'mokd ha-ururo, la'ha'pi' at ha-uruf b'unin. af ha-tshuba le-shalati cmatzut, hi'yata umoma.

shnit, li-shiyut ha-mabiba ha-natzek ha-ekonomi asher negrom ctotza'ha matfisat ha-cashfim berishom, ha'a ci "[...]" ha'a la'ikola lemash ao le-khach ha-lo'ao'ot, v'ken la'ikola la-huber at ha-kupot la-foliosot tu'vot yoter [...] (pero' miyom 10.3.2022, um' 3, sh' 10-11). le-unin zeh ha-ta'ichus gam bi't ha-mespet ha-machzi: "ha-natzek ha-mashi li-mabiba neuz b'chosar yekoltha la-hastmesh ba-cashfim shbehshbonot ha'n"l cabtuhot ha-lo'ao'ot v'ken la-huberim la-kernot gomelot yoter". rzona' shel ha-mabiba la-hastmesh

בנסיבות שביקופות האמורות כמפורט להלן אות סותרת את ההנחה שהיא והמשיבה תורשע לבסוף, ניתן יהיה לחליט כספים אלו.

23. לצד קביעת בית המשפט המחויז בדבר קיומו של סיכון נמוך לסיכון חילוט עתידי, בסיס החלטתו לבטל את הצעו שנית ניצבו טעמים נוספים - הזמן שהלך מתחילת החקירה הפלילית ותפיסת הרכוש וכן מה שהוגדר על ידו כ"משמעות הפגיעה במשיבה".

אכן, חלוף הזמן מוכיח ובמסגרת בחינת מידתיות החילוט הזמני נדרש לבחון את פרק הזמן שבו צפוי הצעו הזמני לעמוד בתוקף. בהיבט זה יש לחתה בחשבון את פרק הזמן שהלך וכן את צפוי הזמן לסיום ההליך (ענין אחד מאיר, פסקה 22). במקרים המתאים משמעות הדבר היא כי יש לצמצם את הסכום התפוס או לשחררו. אולם, בעניינו, בהתחשב במורכבות הליך החקירה ובטיב הרכוש התפוס, הזמן אשר חלף אינו מצדיק את שחרורו באופן חלקני או מלא, בעת הזו.

אשר לנזק שנגרם למשיבה מתפיסת הרכוש - אין ספק בדבר קיומה של פגיעה מעצם תפיסת רכושו של אדם טרם הרשותו. לצד זאת, ככל ששחרור הכספיים נדרש כבתויה להלוואה - הדבר רק מחדד את הצורך בצעו הזמני, ומילא טענה זו גטענה בעלמא; וככל ששחרור התפוס נדרש על מנת להעביר את הכספיים לרשות עדיפות, המדינה הבירה גם בהליך זה כי בידי המשיבה האפשרות לפנות בנדון ולבקש שינוי בתנאי ההשケעה או העברת הכספיים לקמן אחרת, ובקשה זו תבחן לגופה. משכך, הפגעה הנוספת לנזק המובנה שבתפיסת הרכוש, ככל שקיים, היא מינימלית. מטעמים אלו, אין בחלוף הזמן או בנזק שנגרם למשיבה כדי להצדיק את ביטול הצעו הזמני.

היקף חילוט כספים של נאשמים שכירים

24. כאמור, די באמור עד כה כדי לקבל את הערעור. אולם, בדומה למחלוקת בבית המשפט המחויז גם בהליך שלפני המשיבה שבה ומיקודה את טענותיה בהיותה עובדת שכירה אשר לטענתה כלל לא הרווחה מביצוע העבירות. באשר לחלק זה של ההחלטה בית המשפט המחויז, המדינה היא שסמכות ידיה על שנקבע ואילו המשיבה חולקת על מסקנותיו.

25. טענת המשיבה מרכיבת שני רבדים: רובד ראשון - לטענתה, היא כלל לא נהנתה מפירות העבירה ולא קיבלה תקובל כלשהו מהן; רובד שני - בשל מעמדה כעובדת שכירה, בשילוב העובדה כי לא נהנתה כביכול מפירות העבירה כאמור, אין מקום לתפוס ולהחליט מרכושה.

26. אשר לרובד הראשון - בית המשפט המחויז צדק בקובעו כי התמונה ביחס לתקובל העבירות המתוארות בכתב האישום טרם התבירהה. בכלל, שאלת נכבדה היא כיצד יש להתמודד עם קושי להפריד בין כספים שונים אשר התקבלו כשכר בגין עבודה חוקית ולגיטימית, לבין כספים שהתקבלו כתוצאה מן הפעולות העבריינית (ראו והשוו: ע"פ 2333/07 תענр נ' מדינת ישראל, פסקה 264 (12.7.2010); ע"א 6212/14 מדינת ישראל נ' ג'סاري, פסקה 8 (8.1.2016)).

בעניינו, עסקין בשלב של מתן צו חילוט זמני ואילו עניין זה, על מרכיבתו הרבה, ראוי שיתברר בהליך העיקרי. אין חולק כי המשיבה זכתה לשכר ובונוסים מאלבר, אולם קיים קושי לקבוע, ודאי בשלב זה, האם השכר או הבונוס שאומתם קיבלה הושפעו מההעברות או לא. בהתאם, אני נכוון להניח לצורך עניינו בשל אי-הבהירות הקיימת כי פירות העבירה לא הגיעו ושירות לידיו המשיבה.

בנסיבות העניין, גם הנחה מקלה שכזו אינה מסיימת למשיבה. לפי סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון ניתן לחלט רכוש בשווי הרכוש בו נverbra העבירה ללא תלות בשאלת האם מלאו שווי הרכוש האמור הגע לכיסו של הנאשם או שמא בחלוקת הגע לכיסו של אחר (ע"פ 17/7701 סנדLER נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (23.10.2017); ע"פ 6145/15 פישר נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (25.10.2015)). המשמעות היא שגם אם תקין העבירות לא הגיעו לידי המשיבה במישרין, אין בכך כדי למנוע באופן גורף חילוט או תפיסה זמנית של רכושה.

27. כתע לרובד השני - היותה של המשיבה עובדת שכירה באלבר. ככל שטענות המשיבה היא במשור סמכות החילוט, אין לקבללה. סיווגה של המשיבה כעובדת שכירה אינה מחייב מחסום מפני חילוט. מסקנה זו עולה כבר מהחקיקה הרכבתנית, כפי שננקה לעיל, אשר אינה מלמדת על הבחנה כלשהי בין נידון אשר ביצע את העבירות כעובד שכיר, לבין נידון שביצע את העבירות בכל מסגרת אחרת.

זאת ועוד, תאגיד אינו אלא ישות משפטית. תורה הארגנים היא שמעניקה לותו אופי אנושי המאפשר להטיל עליו אחירות אישית בפליליים (עניין חסדי דוד, פסקה 30 והפסקה הנזכרת שם). בהמשך לכך, בפסקה הובירה החשיבות של הטלת אחירות פלילתית על נושאיה המשרה, לצד התאגיד:

"ככל, ראוי להימנע ממתן 'פטור' לנושאיה המשרה תוך נקיית צעדים פליליים נגד התאגיד בלבד. הטלת אחירות על נושאיה המשרה בתאגיד במקרים המתאים תתרום למימוש תוכניות ההרטעה והכוונות ההתנהגות של המשפט הפלילי. [...] הטלת אחירות גם על נושאיה המשרה Taber למקבלי החלטות בתאגידים כי הם עלולים לשלם מחיר אישי על עבירות שביצעו בחסות המסר התאגיד. יש בכך כדי לתרום להרטעה ולמניעת עבירות חוזרות" (דן"פ 8062/12 מדינת ישראל המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ, פסקה 45 לחווות דעתו של הנשיא (בדים א' גראניס (2.4.2015).

מן האמור עולה החשש מפני "רייזוז" האחירות הפלילית על כתפי התאגיד, באופן שבו נושאיה המשרה בו יחמקו מעונשה. על אותה הדרך, אם אומתם עובדים שכירים יהיו "חסינים" מפני חילוט רכושם, עברייןיהם יוכל לעצב את פעילותם העבריינית בהתאם, וליטול במידה רבה מהאפקטיביות של כל החילוט. זאת, כאשר התוכליות שבבסיס החילוט, הקיינית וההרתקעתית, יפות גם בעניינו של עובד שכיר.

כפי שקבעתי בעניין אחר: "[...] גישה חלופית לפיה סמכות החילוט נסoga באופן מוחלט מפני המחייבת התאגידית, עלולה להוביל לתוכאה לא רצiosa בדמות שימוש במסגרות תאגידיות לצרכי פעילות עבריינית כדי להקשות על חילוטם של נכסים. מפלט שכזה אינו רואה להכשיר, ולו ברמז" (ע"פ 21/7464 רוגוזניצקי נ' מדינת ישראל, פסקה 39 (16.12.2021) (להלן: עניין רוגוזניצקי)).

סמכות החלטות אינה נסוגה אפוא באופן מוחלט מפני מחיצות תאגידיות והוא אינה נסוגה גם מפני "מחיצה" פרידי העובדה, ובפרט - סיווגו של אדם כעובד שכיר. דומה כי דרכו של עולם היא השפייה, ודאי השפייה ה"מתוחכמת" ובכלל זה השפייה הכלכלית, פשוטה ולבשת צורות שונות. לכל צוחת אלו יש לספק מענה מקום שבו סמכות ההחלטה, כפי שהיא מעוגנת בדיון, מאפשרת זאת.

האמור אינו גורע מכך שבמישור שיקול הדעת, בשונה ממישור הסמכות, ניתן אף נדרש להתחשב במעמדה של המשיבה בחברה והחלק המוקצה לה בעבירות בבחינת מידתיות הculo הזמן. בעוד שעצם היומו של הנאשם בגדר שכיר אינה בעל משמעות של ממש, חלקו בעבירות מסוימת כתוב האישום - בהחלט רלוונטי.

28. אם כך, ניתן להורות על חילוט רכוש שברשות המשיבה. בין היתר אימוץ טענת המדינה כי בשלב זה היקף החילוט האפשרי הוא בגובה 400 מיליון ש"ח - מרחק רב מאוד. יזכיר, כי על בסיס הנחה זו נתען שהחלקו של הרכוש שנתרפס אצל המשיבה מכל רכוש בו בוצעו העבירות הוא 0.5% ולכן "מצער". לשיטת המשיבה אף ניתן, באופן תיאורטי, לחליט בסופו של ההליך 400 מיליון ש"ח מכל אחד מבין הנאשמים. כתוב האישום המתוקן הוגש נגד עשרה נאשמים, ועל כן מדובר בסכום כולל של לא פחות מאשר 4,000,000,000 ש"ח.

טענה זו, הגם שהיא מרחיקת לכת עד מאד, נתענה באופן לאكونו ביותר. אף הסתכומות המשיבה כביכול על עניין בידון אינה אלא הרחבה נিכרת של הקביעות שם, בהינתן שמדובר היה בקנה מידה שונה, ונוכחות הלשון הדזו-משמעות של המשפט הבודד שעליו מבקשת המשיבה להסתמך. כמו כן, באותו מקרה הדברים נכתבו על רקע העובדה כי המדינה נקטה בהליך לתפיסת נכסים גם של שותפיו של המערער שם, ואולם נמצא כי הנכסים שנתרפסו אינם שייכים להם. על כן הובחר, כי היקן שלא ניתן היה לתפוס מנכסי השותפים, ממילא "כל אחד מהשותפים לביצוע העבירה הינו בר-חייב על מלאה ערכה".

29. כדי החלטות רב עצמה ורב חשיבות. יש לעשות בו שימוש נוחש ומושכל במסגרת הלחימה בפשיעת. אולם, גם לכלי זה יש גבולות וחשוב להציגם ולביצבם בפסקה. אין דיון של מי שהחלק המוקצה לו בעבירות קטן ושולי, ואני קובע כי ככל בנסיבות שלפניינו, כדי של מי שהחלקו בעבירות הוא העיקרי ואשר נהנה מפירוט ביצוען באופן בלעדי. אם לא נבחן בין המקרים, ואם נאמץ את גישת המדינה, אנו עלולים הגיעו למסקנה מרחיקת לכת שבה מבקש, בגדרculo זמן, לתפוס סכומי עתק מכספם של מי שלא קיבלו לידם מתקובלי העבירה וחלקו בעבירה שלו ביותר.

אני רואה קושי מיוחד בעמדת המדינה בשל השלב הדיוני שבו היא מוצגת - שלב culo הזמן. יש שיאמרו כי למעט ביחס לנאים בעלי משאים כלכליים יוצאי דופן, עצם הטענה המוטחת בפני חשור או נאשם בדבר קיומה של אפשרות תיאורטית לחلط מאות מיליון ש"ח מרכשו, יש בה כדי להרטיעו מפני המשך עמידה על חפותו. לא כל שכן, אם מדובר במקרה שבו הנאשם לא הרוויח דבר באופן ישיר מביצוע העבירות; כאשר חלקו בעבירות קטן ואולי אף שולי ביחס ליתר המעורבים; ואם מדובר בסכומים גבוהים במיוחד ובד בבד בנאים אשר משאבי הכלכליים אינם רבים.

בכך עלול "להפליג" כדי החלטות מחוזות רחוקים, אשר הקשר בין לבין התכליות שבבסיסו - הולך ונחלש. הנה אנו מתרחקים מ"הוצאה בלווי של גזין מפיו", וצודדים לעבר מחוזות הרתעה. לא הרתעה מפני ביצוע עבירות, אלא הרתעה מפני המשך ניהול ההליך הפלילי.

30. דומה כי מטעמים אלו הודגש בפסקה כי בשלב צו החלטות הזמן יש לבחון את היקף החלטות הצפוי בסופו של יום, בעקבות הרשותה, וכן כי "פוטנציאלי החלטות הזמן נגזר מהנוהגת" (ענין חסדי דוד, פסקה 39; ראו גם: ענין רוגוזינסקי, פסקה 60). בהתאם לקביעה זו, מכוחו של עקרון המידיות וככובע לשיטתי מוחובה ההחלטה הכללית המוטלת על רשותות הטבעה (בש"פ 9287/20 אלוביץ' י' מדינת ישראל, פסקה 51 (14.1.2021)) - על המדינה להציג בפני בית המשפט עדשה ריאלית המבוססת על ההחלטה הנוהגת באשר להיקף החלטות האפשרי בסופו של הליך (ראו והשוו: ענין ברוך, פסקה 10). לאור עדשה זו יש לבחון האם הסכם שנטפס, בהשוואה להיקף ההחלטה האפשרי, עומד בדרישת המידיות. עדשה שכזו לא הוצאה לפניי ואף לא הוצאה לפניי בית המשפט המחויז.

31. בשלב זה, ניתן לומר כי האפשרות התיאורטית שהוצאה לפיה יחולט מכל אחד מבין הנאים סכום של 400 מיליון ש"ח, אינה עולה בקנה אחד עם ההחלטה הנוהגה. ככל שהתשתית הראיתית לא תשנה באופן דרמטי - גם במקרים למשבה, בלבד, לא ניתן לצאת מנקודות הנחה כי היקף ההחלטה האפשרי הוא 400 מיליון ש"ח.

כאמור, במסגרת דיןונית זו עצם הצבת רף שכזה אינו ראוי. אדרבה, דומה כי המדינה מודעת אף היא לקושי שבמעמדתה, שהרי ככלב התבקש צו לתפיסת רכוש בשווי משוער של כ-102 מיליון ש"ח " בלבד", תוך שהוסבר בפני הערכאה קמא כי שווי זה הוא "מידתי ומוצמצם" (נספח ה.2. לערוור, סעיף 14). אם כך ניתן להסיק שהמדינה מכירה, גם במקרה לאלבר, כי אין בכוחה לתפוס בשלב זה 400 מיליון ש"ח מנכסיה. קל וחומר במקרה למשבה.

המסקנה המתבקשת היא כי העמדה שהוצאה לפניי בית המשפט המחויז לוקה בחסר. מצופה היה כי תוגש מצד המדינה עמדה קונקרטית המתיחסת למגוון שיקולים, ובכלל זה להיקף החלטות הצפוי מכיספי המשיבה בסופו של ההליך בהתאם לפסקה הנוהגת, היקף השכר וההתבות הכספיות שהמשיבה קיבלה מאלבר בתקופה הרלוונטי, ובחילוק המიיחס לה ביצוע העבירות בהשוואה לנאים נוספים.

בעניינו, המדינה הציבה רף החלטות אפשרי גובה של 400 מיליון ש"ח. משעלה בידייה לتفسס כ-2.2 מיליון ש"ח מנכסיו המשיבה, ההחלטה כי סכום זה הוא מידי ואף כינתה אותו "מוזער". כאמור, לדעתינו קיים בכך כשל, שכן הרף שהוצע הוא גבוה מדי, ודומה שהדבר הוביל לכך שלא התקיים דין מפורט בהתחשב בנסיבות המקורה.

32. בסופו של יום, כמתואר לעיל, בית המשפט המחויז ביטל את צו ההחלטה הזמן שניתן מטעמים אחרים. מאחר שאני קובלע כי טעמים אלו שגויים, יש לבחון האם הסכם המוחזק מכוח הצע, בעת הזה, הוא מידי.

בקשר זה אבהיר, כי לא נכון להפנות מבט דוקא לעבר הסכם שנטפס אצל מנכ"ל אלבר, כ-1.1 מיליון ש"ח. אין הצדקה להפחית מסכם התפיסה בעניינה של המשיבה, ولو בשל העובדה כי לא עליה בידי המדינה לשים את ידה על נכסים נוספים של נאים אחרים, ככל שיינט. על כן, בית המשפט המחויז צדק בקובעו שבנסיבות העניין אין לראות בהיקף הרכוש שנטפס קביעה נורמטטיבית באשר לסכם ההחלטה הרואוי בסופו של ההליך הפלילי.

33. בשל האמור לעיל, במקרה אחר יתכן שגם היה להסביר את הדיון לבית המשפט המחויז. אולם, לאחר ש שקלתי היבט זה, הגיעתי לכלל מסקנה כי בשל העובדה שלא הוציא נזק ממשמעו הngrם מתפיסת הרכוש, בהתחשב

בכך שמדובר בתפיסה ברישום של קרנות השתלמות וgemäß; בהינתן נוכחות המדינה לבחון את האפשרות להעביר את הכספיים לكرנות אחרות, ככל שהמשיבה תגיש בקשה بذلك; לאחר שלא הוצג כל נכס חתום על ידי המשיבה; וכןה העובדה שגם אם נבחן את סכום התפיסה המבוקש בהשוואה לרף נמוך פי כמה וכמה מ-400 מיליון ש"ח, מדובר בסכום מועט ביחס להיקף עבירות הלבנת ההון המיוחסoted לשמשיבה - ניתן לומר, חרף הפגם האמור, כי הצו הזמני שהתבקש הוא מידתי.

.34 אשר על כן, הערעור מתקיים. צו החילוט הזמני המורה על תפיסה ברישום של הכספיים אשר בשליטת המשיבה כמפורט בנספח הרcox שצורף לבקשת יותר על כנו. זאת, עד לתום ההליכים בתיק העיקרי או עד מתן החלטה סופית בבקשת החילוט שצורפה לכתב האישום, לפי המאוחר.

ניתן היום, ט"ז בחשוון התשפ"ג (10.11.2022).

שפט